

**SAĞLIK TEMALI BİR ÜNİVERSİTEDE SAĞLIK YÖNETİMİ
ÖĞRENCİLERİNİN İŞ BULMA KAYGILARINA YÖNELİK BİR UYGULAMA**
**A RESEARCH ON JOB FINDING ANXIETY OF HEALTHCARE
MANAGEMENT STUDENTS AT A HEALTH-THEMED UNIVERSITY**

Arş. Gör. Özlem GEDİK

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, ozlem.gdk.25@gmail.com, orcid.org/0000-0003-0840-0765

Doç. Dr. Mustafa CANBAZ

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, mcanbaz67@yahoo.com, orcid.org/0000-0002-5261-6187

Esma Sultan KILIÇ

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, esmasultankilic69@gmail.com, orcid.org/0009-0002-3911-6636

Makale Gönderim-Kabul Tarihi (18.08.2023-19.12.2023)

Öz

Bedenin ve zihnin, gerçek ya da hayali, tehdit ya da tehlike algısıyla oluşan bir durumunu ifade eden kaygı, korkunun ve endişenin aşırı bir derecesi olarak tanımlanmaktadır. İşsizlik sorunu ise ülkelerin gelişmişlik düzeyine göre değişkenlik gösterse de günümüzde hala önemini koruyan, dahası akıllı sistemlerin endüstriye her geçen gün daha fazla girmesiyle daha ciddi bir problem olarak devam etmektedir. Toplumda daha çok belirginleşen ileriye dönük zamanlara dair kaygılar, eğitim hayatının son aşaması olan üniversite eğitiminin son dönemlerinde ortaya çıkmaktadır. İşsizliğin birçok nedenden dolayı küresel bir sorun haline geldiği günümüzde öğrenciler için kariyer tercihi, kariyer sonlandırması ve çevresel faktörlerin olumsuz etkisi endişeleri daha da artırmaktadır. Bütün bu olumsuzluklar işsizlik kaygısını oluşturmaktadır. Hareket noktasını sağlık yönetimi bölümü öğrencilerinin atama imkânlarının sınırlı olması sebebiyle iş bulmaya ilişkin kaygı düzeyinin yüksek olacağı düşüncesi oluşturan bu çalışmada, bölümün atama sorununun bir kez daha dile getirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma, kolayda örneklem yöntemi ile Afyonkarahisar'da sağlık temalı bir üniversitede araştırmaya katılmayı kabul eden 169 sağlık yönetimi bölümü öğrencisi ile gerçekleştirilmiş ve beş boyuttan oluşan anket uygulanmıştır. Katılımcıların iş bulmaya yönelik kaygılarının orta yüksek düzeyde olduğu çalışmada, yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonucu istihdam yetersizliğinin çaresizlik, ayrımcılık, deneyimsizlik ve kişisel yeterlilik düzeyleri üzerinde anlamlı etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kaygı, işsizlik, sağlık yönetimi

Abstract

Anxiety, which refers to a state of body and mind, real or imagined, with the perception of threat or danger, is defined as an extreme degree of fear and anxiety. The unemployment problem, on the other hand, continues

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

to be a more serious problem, which still maintains its importance today, even though it varies according to the development level of the countries, and moreover, with the introduction of smart systems into the industry more and more each day. Concerns about future times, which are more evident in society, emerge in the last stages of university education, which is the last stage of education life. Today, when unemployment has become a global problem for many reasons, career choices, career termination and the negative effects of environmental factors increase the concerns for students. All these negativities create unemployment concerns. In this study, which is the starting point of the idea that the level of anxiety about finding a job will be high due to the limited opportunities for appointment of the students of the health management department, it is aimed to express the assignment problem of the department once again. The study was carried out with 169 healthcare management students who agreed to participate in the research at a health-themed university in Afyonkarahisar with the convenience sampling method and a questionnaire consisting of five dimensions was applied. In the study, in which the participants' anxiety about finding a job was at a moderately high level, it was determined that the lack of employment had a significant effect on the levels of helplessness, discrimination, inexperience and personal competence as a result of the simple linear regression analysis.

Keywords: Anxiety, unemployment, healthcare management

GİRİŞ

Gündelik hayatta sonucu belirli olmayan olaylarla karşılaşma, karmaşık, tekdüze olmama, devamlı olarak iniş ve çıkışların olduğu bir zaman dilimi gibi bireyin kendisini tehlikeli bir ortamdaki hissine kapılmasına neden olan kaygı durumu, yaşamı olumsuz bir etkileyen bir yapıya sahiptir. Bireyi üzecek, mutsuz hissettirecek bir bekleme durumu ve güvensizlik halini ifade eden, bireyin yaşantısında olumsuz bir etkiye sahip olan kaygı, yaşamın her alanını etkilemektedir. Bireyin yaşadığı kaygı durumunun gelir elde etmek için çabalayabileceği bir meslek sahibi olamama olayına ilişkin olması ise işsizlik kaygısını ifade etmektedir. Bireyin gelecek yaşamını etkileyen önemli kararlardan biri, kariyer tercihidir. Kariyer tercihinin kendi istekleri ve yetenekleriyle uyumlu şekilde planlayan birey, kariyer yönetimi kapsamında işine daha kolay bir şekilde adapte olabilmektedir.

İçinde yaşadığımız zaman diliminin temel karakteristiği olan küreselleşme ve teknolojik gelişmeler, kişilerin iş arama yöntemlerini etkilemekte ve iş kelimesinin anlamı sürekli değişmektedir. Bu durum bireyleri iş bulmada ve kariyer konusunda daha fazla sıkıntı yaşar hale getirmiştir (Kanten, 2012). Toplumda daha çok belirginleşen ileriye dönük zamanlara dair kaygılar, eğitim hayatının son aşaması olan üniversite zamanında ortaya çıkmaktadır. Öğrenim sürelerince farklı kaygı türleri yaşayan öğrencilerin mezun olduktan sonra ne yapacağını bilmiyorum gibi mesleki endişeleri bu alandaki en genel problem olarak kabul edilmektedir. Bu anlamda mezun profiline sektörde iş bulabilmesini sağlayacak istihdam mekanizmalarının yeterli olmadığı bölümlerde okuyan öğrenciler, işsizlik sorunuyla daha fazla karşı karşıya kalmaktadır.

Yapısal sorunlar, yüksek işgücü maliyetleri, istihdam yaratmayan büyüme, hızla artan genç nüfus gibi faktörler işsizliğe neden olmaktadır ve bu durum iş bulma sürecini kaygıya dönüştürmektedir. Bu durumu en çok yaşayanlar üniversite eğitimi alan ve mezun olduktan sonra iyi bir iş bulma umuduyla hayatını yönlendirmeye çalışan üniversite öğrencileridir. İktisadi kalkınmanın bir sonucu olarak artan mal ve hizmet üretimine olan talebi artırarak bireylerin yaşam düzeyini yükselten bir kurum olan üniversiteler, iş bulma imkânının çıkış kapısı olarak görülmekle birlikte giderek yaygınlaşan ve önemli bir problem haline gelen işsizlik artık sıradan bir durum haline gelmiştir. Özellikle yaşanan küresel salgın sonrası genç nüfusun işgücü piyasasında yaşadığı istihdam kaybı hemen hemen her ülke için geçerli olmakla birlikte Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), işsizlik oranının dünya genelinde artan görünümde olduğunu belirtmektedir (ILO, 2023). Türkiye İstatistik

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

Kurumu verilerine göre 2023 yılı 15-24 yaş arası genç nüfusta işsizlik oranı %16,7 olarak tespit edilmiştir (TÜİK, 2023). Kıyaslama yapıldığında 2022 yılında %18,9 olan 15-24 yaş arası işsizlik oranının 2023 yılında 3 puanlık azalış gösterdiği ifade edilebilir (TÜİK, 2022).

İşsizliğin birçok nedenden dolayı küresel bir sorun haline geldiği günümüzde öğrencilerin iş bulma kaygıları her geçen gün artmaktadır (Altıntaş, 2023; Esmer ve Arıbaş, 2023; Çetinceli ve Tüzün, 2022; Tayfun ve Korkmaz, 2016; Dursun ve Aytaç, 2009). Aydemir ve Çetin (2023)'in sağlık yönetimi lisans programlarının profilini değerlendirdikleri çalışmasında, bölümün kamuda istihdam olanaklarının yetersizliğinin motivasyon kaybına ve bölümü bırakmaya neden olduğu ve bu durumun mezuniyet sonrası bir sorun alanı olarak belirdiği ifade edilmektedir. Sağlık yönetimi bölümü öğrencilerinin kamuya atanma imkânlarının sınırlı olması sebebiyle iş bulmaya ilişkin kaygı düzeyinin yüksek olacağı düşüncesinden hareketle bu durumun hangi düzeyde olduğunun anlaşılması kariyer planlamasına katkı sağlama açısından önem arz etmektedir. Sağlık yönetimi bölümü öğrencilerinin bu alandaki kıt atama sorununun bir kez daha dile getirilmesi ihtiyacı, alanda yapılmış olan çalışmaların sayısının artırılmasını gerekli kılmaktadır. Söz konusu düşüncelerle bu çalışma sağlık yönetimi bölümü öğrencileriyle gerçekleştirilmiş olup alan yazınına katkı sunulması amaçlanmaktadır.

İŞ BULMA KAYGISI

Kaygı kelimesinin kökü eski Yunancaya dayanmaktadır. Kavram, psikoloji, psikiyatri, sosyal bilimler, eğitim bilimleri olmak üzere çeşitli bilim dallarında çokça araştırmaya konu olmuş, birden fazla tanımlama yapılmıştır. Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlükte (2021) “üzüntü ve endişe duyulan düşünce, gam, tasa, genellikle kötü bir şey olacakmış düşüncesiyle ortaya çıkan ve sebebi bilinmeyen gerginlik duygusu”, Doma (2017), “somut gerçek bir nedeni olan korkunun aksine soyut belirsiz bir his ve kuruntu”, Manav (2011), “herhangi bir tehlikenin korkusunun yansıması olarak insanda ortaya çıkan tedirginlik, huzursuzluk, gerilim” olarak kaygıyı tanımlamışlardır. Kaygı çoğu kişinin hayatında belirli zamanlarında yaşadığı ve genellikle fizyolojik belirtilerin eşlik ettiği, yaşamı zorlaştıran veya öyle hissedilen, kişiyi olumsuz etkileyen korku, endişe duygusu ve yaşantısıdır (Kaplan, Bahar, ve Sertbaş, 2007; Koçak, 2007; Yiğitoğlu, 2009). Kaygı duygusuna sebep olan etkenler, kültürden kültüre, genetik faktörlere, kişinin eğitimine, yaşına, cinsiyetine göre değişebilir. Kaygının gelişiminde biyolojik, bilişsel, sosyal etkenler rol oynamakla birlikte genetik yatkınlıklar ve travmatik olaylarda tetikleyici olabilir (Yiğitoğlu, 2009).

Kaygı dil, din, ırk, cinsiyet ve yaş ayrımı olmaksızın herkesi mutsuz eden evrensel bir olgudur (Dilmaç, Hamarta, ve Arslan, 2009). Yaşadığımız zaman koşullarında sürekli değişimler ve bireylerin bu farklılıklara ayak uydurabilmesi ve zorluklara direnebilmek için göstermek zorunda kaldığı çaba, kaygı seviyesini yükseltmektedir. Yükselen kaygı duygusu bireyin hangi durum karşısında ne tepki vereceğini bilememesine ve sürekli olumsuz düşünerek kendini tedirgin hissetmesine neden olmaktadır. Özellikle genç popülasyonda artışa geçen bu duygu çeşitli sorunlara sebep olabilmektedir (Çakmak ve Hevedanlı, 2004). İş bulmak, alan seçmek, kişisel problemler, sorumluluklar gibi nedenler de kaygıyı tetiklemektedir (Basmacı, Tektaş, Tektaş, ve Öz Ceviz, 2017).

Bireyin hayatında gelir elde etmek için çalışabileceği bir meslek sahibi olamama olayına ilişkin tedirginliğini ifade eden işsizlik kaygısı, eğitim hayatının son aşaması olan üniversite zamanında daha sık ortaya çıkmaktadır. Öğrenciler için kariyer tercihi, kariyer sonlandırması veya çevresel faktörlerin bu konudaki olumsuz etkisi işsizliğe olan endişeleri arttırmaktadır (Özder, Birinci, Zaifoğlu, ve Işıktaş, 2018). Öğrencilerin öğrenim sürelerinde farklı kaygı türleri yaşadığı ve bunlarla başa çıkmaya çalıştığı bilinmekle birlikte mezun olduktan sonra ne yapacağını bilmiyorum gibi mesleki endişeleri en genel problem olarak kabul edilmektedir (Doğan ve Çoban,

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

2009). İşsizlik konusu dünya çapında bir sorun olmakla beraber uzun zamandır güncelliğini koruyup devamlı olarak artış göstermektedir (Bayrak, 2020).

Karabıyık (2009), Türkiye’de işsizliğin nedenlerini, “nüfus artış hızının yüksekliği, kentleşme hızındaki artış, tarım dışı sektörlerle yöneliş, emek yoğun üretimden sermaye yoğun üretime geçişin hızlanması, eğitim kalitesinin düşüklüğü ve kısalığı, istihdam vergilerinin ve işgücü maliyetlerinin yüksekliği, yetersiz girişimcilik, verimliliğin yetersiz olması, diğer sosyo-ekonomik kültürel nedenler, ekonomide uygulanan politikalar” şeklinde sıralamaktadır. Dünya ekonomisindeki eğilimler, her ülkenin farklı ekonomik özellikleri (Barsoum, 2023; Kwenda, Ntuli ve Mudiriza, 2023), kadınların iş hayatına katılmaya yönelik çabaları ve düşünceleri, kadınlar için istihdam fırsatları, istihdam oranı (Asongu, Rahman ve Alghababsheh, 2023; İnce Yenilmez, 2015), teknolojilerde olan gelişme (Ahuru, Osabohien, Al-Faryan ve Sowemimo, 2023), hızla yükselen nüfus, sosyal ve ekonomik yönden farklılıklar (Lahtinen, Sirniö ve Martikainen, 2020), eğitim düzeyi (Mpendulo ve Mang’unyi, 2018; Altındag, Dursun ve Filiz, 2022) ,hükümetlerin yürüttüğü istihdam politikaları gibi sorunlar işsizliğe neden olmaktadır. Bunlara ek olarak kişisel farklılık, çalışma hayatına karşı toplumun oluşturduğu düşünceler, işe ve çalışma hayatına yönelik sosyal farklılıklar, tutumlar ve değerler, yasal düzenleyici yapı ve işçilik maliyetlerinin yüksek olması gibi faktörler işsizliğe yol açmaktadır (Sümer, Solak, ve Harma, 2013).

YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın amacı ve önemi, evren ve örneklem, veri toplama aracı, hipotezler ve modele ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Günümüzde artan işsizlik oranı, kaygı sorununu ortaya çıkmıştır. Araştırmanın amacı sağlık temalı bir üniversitede öğrenim gören Sağlık Yönetimi bölümü öğrencilerinin iş bulma konusunda duydukları kaygı düzeyini ölçmek ve nasıl çözüm yolları sunulabileceğine ilişkin stratejiler geliştirmektir. Sağlık yönetimi bölümü öğrencilerinin atanma imkânlarının sınırlı olması sebebiyle iş bulmaya ilişkin kaygı düzeyinin yüksek olacağı düşüncesinden hareketle bu durumun hangi düzeyde olduğunun anlaşılması çözümler sunulabilmesi açısından oldukça önemlidir. Söz konusu kaygı durumundan hareketle atama ihtiyacını tekrar dile getirerek alanda yapılmış olan çalışmaların sayısının artırılması ve alan yazınına katkı sunulması amaçlanmaktadır.

Evren ve Örneklem

Tanımlayıcı ve kesitsel tipte hazırlanan bu araştırmanın örneklemine kolayda örneklem yöntemi ile Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde araştırmaya katılmayı kabul eden sağlık yönetimi bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Anakültenin bilindiği koşullarda örneklem hesaplaması “ $n=Nt2 pq/d2(N-1) + t2 pq$ ” formülü ile yapılabilmektedir (Baş, 2010). Bu formül kullanılarak yapılan hesaplamada 166 öğrenciye ulaşmanın yeterli olacağı tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında toplam 169 öğrenciye ulaşılmıştır.

Veri Toplama Aracı ve Hipotezler

Veri toplama aracı olarak anket kullanılmış olup anket formu 2 bölümden oluşmaktadır. Anket formunun ilk bölümünde demografik sorular, ikinci bölümünde ise iş bulma kaygısı ölçeği bulunmaktadır. Demir (2016) tarafından geliştirilen “İş Bulma Kaygısı Ölçeği”, “istihdam yetersizliği, çaresizlik, ayrımcılık, deneyimsizlik, kişisel yeterlilik” şeklinde 5 boyuttan oluşmakta ve toplam 21 ifade yer almaktadır. Ölçeklerde yer alan ifadeler için, “1 puan Kesinlikle katılmıyorum, 2 puan Katılmıyorum, 3 puan Kararsızım, 4 puan Katılıyorum, 5 puan “Kesinlikle katılıyorum” şeklinde hazırlanan 5’li Likert tipindeki ölçekten yararlanılmaktadır.

Hipotezler aşağıda yer almaktadır:

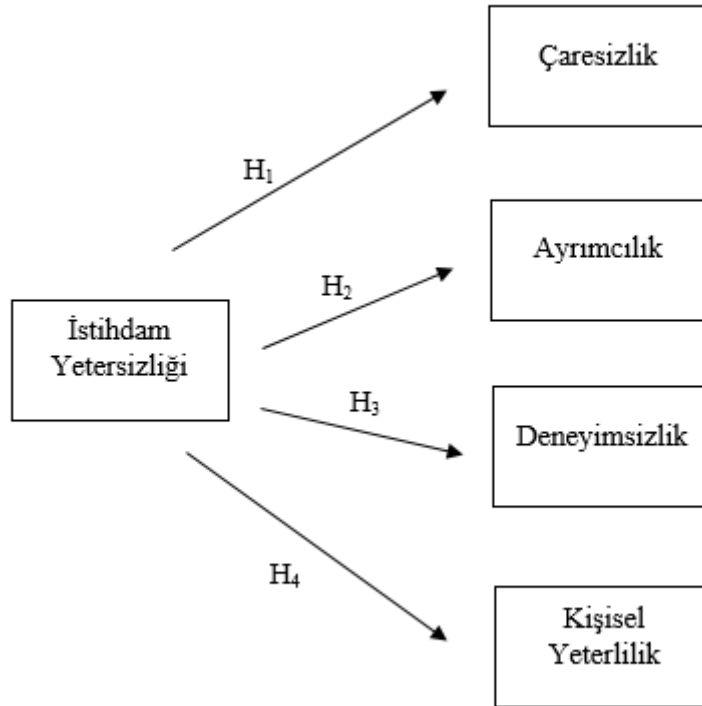
H₁: İstihdam yetersizliğinin çaresizlik düzeyi üzerinde etkisi vardır.

H₂: İstihdam yetersizliğinin ayrımcılık düzeyi üzerinde etkisi vardır.

H₃: İstihdam yetersizliğinin deneyimsizlik düzeyi üzerinde etkisi vardır.

H₄: İstihdam yetersizliğinin kişisel yeterlilik düzeyi üzerinde etkisi vardır.

Araştırmanın Modeli

Şekil 1. Araştırmanın modeli

Verilerin Analizi

Veri analizi için SPSS 23 istatistik paket programı kullanılmıştır. Çalışmada verilerin çözümlenmesinde frekans, standart sapma, ortalama, mod, medyan gibi betimsel istatistikler verilmiştir. Ölçeğin normal dağılım gösterip göstermediğinin tespit edilmesinde çarpıklık ve basıklık değerleri göz önünde tutularak normal dağılım analizi gerçekleştirilmiş ardından Cronbach' alfa katsayı değeri belirlenmiştir. Ölçekte yer alan istihdam yetersizliği boyutunun çaresizlik, ayrımcılık, deneyimsizlik ve kişisel yeterlilik boyutları üzerindeki etkisinde basit doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır.

Araştırmanın Etik Süreci

Çalışmanın gerçekleştirilmesi için “Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu”nun 02/06/2023 tarih ve 2023/6 sayılı kararı ile etik kurul onayı alınmıştır.

BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde, araştırma kapsamında elde edilen bulgulara ilişkin tablolar bulunmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri (n=169)

Yaş	Sayı	Yüzde (%)
18-19	35	20,7
20-21	73	43,2
22-23	61	36,1
Cinsiyet	Sayı	Yüzde (%)
Kadın	78	46,2
Erkek	91	53,8
Sınıf Düzeyi	Sayı	Yüzde (%)
1. Sınıf	35	20,7
2. Sınıf	30	17,8
3. Sınıf	40	23,7
4. Sınıf	64	37,9
Öğretim Türünüz	Sayı	Yüzde (%)
Normal Öğretim	111	65,7
İkinci Öğretim	58	34,3
Mezun olduktan sonra kariyer planının bulunması	Sayı	Yüzde (%)
Evet	148	87,6
Hayır	21	12,4
Bölümü isteyerek tercih etme durumu	Sayı	Yüzde (%)
Evet	137	81,1
Hayır	32	18,9
Toplam	169	100,0

Tabloda araştırmaya katılan bireylerin %43,2’si 20-21 yaş aralığında, %53,8’i erkek, %37,9’u 4. Sınıf, %65,7’si normal öğretimdir. Katılımcılara yöneltilen eğitim aldıkları bölüme ilgili mezun olduktan sonra kariyer planının bulunma durumuna %87,6’sı evet yanıtı verirken %81,1’i eğitim alınan bölümü isteyerek tercih ettiğini ifade etmiştir.

Güvenilirlik Analizi

Analizlere başlamadan önce ölçek ve alt boyutlarına dair güvenilirlik analizleri yapılmış ve güvenilirlik katsayısının 0,70 veya üzerinde olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Ölçeğin Güvenilirlik Analizine İlişkin Tablo

Boyutlar	Cronbach' Alfa Katsayısı	Madde Sayısı
İstihdam yetersizliği	,994	8
Çaresizlik	,904	4
Ayrımcılık	,721	3
Deneyimsizlik	,779	3
Kişisel yeterlilik	,956	3
İş bulma kaygısı ölçeği	,922	21

Tabloda boyutlara ilişkin Cronbach' Alfa katsayılarının 0,70 ve üzerinde ve “İş bulma kaygısı ölçeği”nin güvenilirlik katsayısının ise 0,92 olduğu görülmektedir. Ölçek ve alt boyutlarının yeterli düzeyde güvenilir olduğu (Kılıç, 2016) kabul edilen çalışmada elde edilen verilere “parametrik ya da non parametrik” testlerin hangisinin uygulanacağına karar verebilmek için “normallik testi” uygulanmıştır. Bu testte çarpıklık ve basıklık değerlerinin “-2.0 ile +2.0 aralığı”nda olması beklenmektedir (George ve Mallery, 2010). Bu koşulun yerine geldiği durumlarda verilerin normal dağılıma sahip olduğu varsayılmaktadır. İfadeler incelendiğinde çarpıklık (-1,555/ 1,051) ve basıklık (-,271/ ,1216) değerlerinin istenen değerler arasında olduğu ve verilerin normal dağıldığı ifade edilebilir.

Ölçeğe İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Ölçeğin ortalama ve standart sapması tabloda yer almaktadır.

Tablo 3. İş bulma kaygısı ölçeğindeki ifadelerle ilişkin bulgular

İfadeler	\bar{X}	s.s.
İstihdam Yetersizliği	4,19	1,237
1. Bölümümün mezunlarının istedikleri işte çalışmadıklarını görmek kaygımı artırmaktadır.	4,21	1,287
2. Kamu kurumlarına yapılan atamaların mezun öğrenci sayısının çok altında olmasından endişe duymaktayım.	4,24	1,250
3. Ülkemizdeki işsizlik oranının yüksek olması iş bulma kaygımı artırmaktadır.	4,22	1,276
4. Bölümümün çok fazla mezun vermesi iş bulma imkânlarımı azaltmaktadır.	4,24	1,251
5. “Bu kadar mezun arasında iş bulamam” psikolojisiyle yaşıyorum.	4,19	1,268
6. Sürekli iş bulma kaygısı ile yaşamak psikolojimi bozmaktadır.	4,18	1,257
7. Özel sektörde çalışma şartlarının iyi olmaması iş alanımı daraltmaktadır.	4,08	1,277
8. Özel sektörde çalışabilmek için iş tecrübesinin aranması, istediğim işi bulmamda beni endişelendirmektedir.	4,17	1,243
Caresizlik	3,09	,966
9. Kendi işimi kurma konusunda devletten yeterli desteği bulamayacağımı düşünüyorum.	3,17	1,134
10. Bir torpilim olmaksızın istediğim işi bulamayacağımı düşünüyorum.	3,31	1,070
11. Kişisel gayretimi ortaya koysam da iyi bir iş bulamayacağımı düşünüyorum.	2,83	1,137
12. Devletin işsizlikle mücadelede yetersiz kaldığını düşünmekteyim.	3,05	1,042
Ayrımcılık	2,56	1,015
13. Cinsiyetimden dolayı uygun bir iş bulamayacağımı düşünüyorum.	1,89	1,350
14. Dini hassasiyetlerime uygun bir iş bulamama kaygısı yaşamaktayım.	1,83	1,327
15. Yakın çevremdeki insanların bölümüme karşı olumsuz düşünceleri kişisel gayretimi azaltmaktadır.	3,96	1,371
Deneysizlik	2,94	1,004
16. Okul döneminde yeteri kadar stajın olmaması iş bulmamı zorlaştıracaktır.	3,17	1,610
17. “Okul döneminde zorunlu yaz stajı yapsaydım daha rahat iş bulabilirdim” diye düşünüyorum.	3,08	1,268
18. Derslerin pratikten uzak daha çok teorik bilgiye dayanarak aktarılması iş bulma kaygımı artırmaktadır.	2,57	1,463
Kişisel Yeterlilik	3,97	1,390
19. Mezun olduktan sonra rahatlıkla istediğim işi bulacağımı düşündüğümünden dolayı iş bulma kaygısı yaşamıyorum.	4,12	1,388
20. Kendi işimi kuracağımdan dolayı iş bulma kaygım yok.	4,02	1,437
21. Bölümümde elde ettiğim bilgi düzeyim arttıkça iş bulma kaygım günden güne azalıyor.	3,76	1,525

Tabloda iş bulma kaygısı ölçeğindeki ifadelerle ilişkin ortalama ve standart sapmalar yer almaktadır. Boyutlara ilişkin ortamlar incelendiğinde, istihdam yetersizliği boyutu ortalamasının ($\bar{X}=4,19$) diğerlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. En düşük ortalama ise ayrımcılık boyut ortalamasıdır ($\bar{X}=2,56$). İfadelerle yönelik yanıtlarda en düşük ortalama sahip ifadeler sırasıyla, “Dini hassasiyetlerime uygun bir iş bulamama kaygısı yaşamaktayım” ($\bar{X}=1,83$), “Cinsiyetimden dolayı uygun bir iş bulamayacağımı düşünüyorum” ($\bar{X}=1,89$), “Derslerin pratikten uzak daha çok teorik bilgiye dayanarak aktarılması iş bulma kaygımı artırmaktadır” ($\bar{X}=2,57$). Boyutlarda yer alan ifadelerde en yüksek ortalamalar sırasıyla; “Bölümümün çok fazla mezun vermesi iş bulma

imkânlarını azaltmaktadır” ($\bar{X}=4,24$), “Kamu kurumlarına yapılan atamaların mezun öğrenci sayısının çok altında olmasından endişe duymaktayım” ($\bar{X}=4,24$), “Ülkemizdeki işsizlik oranının yüksek olması iş bulma kaygımı arttırmaktadır” ($\bar{X}=4,22$) ifadelerine aittir.

Hipotez Testlerine İlişkin Bulgular

Araştırmada H_1 , H_2 , H_3 ve H_4 hipotezlerinin regresyon analizleri yapılmış ve sonuçlara aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

H_1 : İstihdam yetersizliğinin çaresizlik düzeyi üzerinde etkisi vardır.

Tablo 4. İstihdam yetersizliğinin çaresizlik düzeyine etkisi

Bağımsız Değişken	Bağımlı değişken	R ²	Beta	F	p
İstihdam yetersizliği	Çaresizlik düzeyi	,356	,596	92,197	,000

Tablo 4’de istihdam yetersizliğinin çaresizlik düzeyi üzerine etkisini belirlemeye yönelik “basit doğrusal regresyon analizi” sonuçları verilmiştir. “Anlamlılık (p) değeri” incelendiğinde; $p<0,05$ olduğundan çaresizlik düzeyinin anlamlı düzeyde istihdam yetersizliğinden etkilendiği tespit edilmiştir ($F=92,197$ $p=,000$). Beta değerine göre istihdam yetersizliğinde oluşan bir birimlik artışın çaresizlik düzeyi üzerinde 0,596 birimlik artış sağladığı ifade edilebilir. “R² determinasyon katsayısı değeri”, çaresizlik düzeyinin yaklaşık % 36’sının ($R^2=0,356$), istihdam yetersizliği değişkeni tarafından açıklandığını göstermektedir. Elde edilen istatistiksel veriler doğrultusunda hipotez kabul edilmiştir.

H_2 : İstihdam yetersizliğinin ayrımcılık düzeyi üzerinde etkisi vardır.

Tablo 5. İstihdam yetersizliğinin ayrımcılık düzeyine etkisi

Bağımsız Değişken	Bağımlı değişken	R ²	Beta	F	p
İstihdam yetersizliği	Ayrımcılık düzeyi	,112	,335	21,059	,000

Tablo 5’de istihdam yetersizliğinin ayrımcılık düzeyi üzerine etkisini belirlemeye yönelik “basit doğrusal regresyon analizi” sonuçları verilmiştir. “Anlamlılık (p) değeri” incelendiğinde; $p<0,05$ olduğundan ayrımcılık düzeyinin anlamlı düzeyde istihdam yetersizliğinden etkilendiği tespit edilmiştir ($F=21,059$ $p=,000$). Beta değerine göre istihdam yetersizliğinde oluşan bir birimlik artışın ayrımcılık düzeyi üzerinde 0,335 birimlik artış sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. “R² determinasyon katsayısı değeri”, ayrımcılık düzeyinin % 11’inin ($R^2=0,112$), istihdam yetersizliği değişkeni tarafından açıklandığını göstermektedir. Elde edilen istatistiksel veriler doğrultusunda hipotez kabul edilmiştir.

H_3 : İstihdam yetersizliğinin deneyimsizlik düzeyi üzerinde etkisi vardır.

Tablo 6. İstihdam yetersizliğinin deneyimsizlik düzeyine etkisi

Bağımsız Değişken	Bağımlı değişken	R ²	Beta	F	p
İstihdam yetersizliği	Deneyimsizlik düzeyi	,260	,510	58,553	,000

Tablo 6’da istihdam yetersizliğinin deneyimsizlik düzeyi üzerine etkisini belirlemeye yönelik “basit doğrusal regresyon analizi” sonuçları verilmiştir. “Anlamlılık (p) değeri” incelendiğinde; $p < 0,05$ olduğundan deneyimsizlik düzeyinin anlamlı düzeyde istihdam yetersizliğinden etkilendiği tespit edilmiştir ($F=58,553$ $p=,000$). Beta değerine göre istihdam yetersizliğinde oluşan bir birimlik artışın deneyimsizlik düzeyi üzerinde 0,510 birimlik artış sağladığı ifade edilebilir. “ R^2 determinasyon katsayısı değeri”, deneyimsizlik düzeyinin % 26’sının ($R^2=0,260$), istihdam yetersizliği değişkeni tarafından açıklandığını göstermektedir. Elde edilen istatistiksel veriler doğrultusunda hipotez kabul edilmiştir.

H₄: İstihdam yetersizliğinin kişisel yeterlilik düzeyi üzerinde etkisi vardır.

Tablo 7. İstihdam yetersizliğinin kişisel yeterlilik düzeyine etkisi

Bağımsız Değişken	Bağımlı değişken	R ²	Beta	F	p
İstihdam yetersizliği	Kişisel yeterlilik	,024	,155	4,110	,044

Tablo 7’de istihdam yetersizliğinin kişisel yeterlilik düzeyi üzerine etkisini belirlemeye yönelik “basit doğrusal regresyon analizi” sonuçları verilmiştir. “Anlamlılık (p) değeri” incelendiğinde; $p < 0,05$ olduğundan kişisel yeterlilik düzeyinin anlamlı düzeyde istihdam yetersizliğinden etkilendiği tespit edilmiştir ($F=4,110$ $p=,044$). Beta değerine göre istihdam yetersizliğinde oluşan bir birimlik artışın kişisel yeterlilik düzeyi üzerinde 0,155 birimlik artış sağladığı ifade edilebilir. “ R^2 determinasyon katsayısı değeri”, kişisel yeterlilik düzeyinin % 2’sinin ($R^2=0,024$), istihdam yetersizliği değişkeni tarafından açıklandığını göstermektedir. Elde edilen istatistiksel veriler doğrultusunda hipotez kabul edilmiştir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Afyonkarahisar ilinde sağlık temalı bir üniversitede sağlık yönetimi bölümü öğrencileriyle gerçekleştirilen bu çalışma, bölümün atama sorununun bir kez daha dile getirilmesi ihtiyacını yansıtmaktadır. Bölümün öğrencilerinin atanma imkânlarının sınırlı olması sebebiyle iş bulmaya ilişkin kaygı düzeyinin yüksek olacağı düşüncesi çalışmanın hareket noktasıdır. Verilerin anket yoluyla toplandığı çalışmada 169 katılımcıya ulaşılmış ve istihdam yetersizliğinin çaresizlik, ayrımcılık, deneyimsizlik ve kişisel yeterliliğe etkisi istatistiksel paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmaya katılan bireylerin %43,2’si 20-21 yaş aralığında, %53,8’i erkek, %37,9’u 4. Sınıf, %65,7’si normal öğretimdir. Katılımcılara yöneltilen eğitim aldıkları bölümlerle ilgili mezun olduktan sonra kariyer planının bulunma durumuna %87,6’sı evet yanıtı verirken %81,1’i eğitim alınan bölümü isteyerek tercih ettiğini ifade etmiştir. Çalışmada kullanılan ölçekte yer alan boyutların ortalamasına göre öğrencilerin istihdam yetersizliği ($\bar{X}=4,19$), çaresizlik ($\bar{X}=3,09$) ve kişisel yeterliliğe ($\bar{X}=3,97$) ilişkin kaygı düzeyinin yükseğe yakın olduğu; ayrımcılık ($\bar{X}=2,56$) ve deneyimsizliğe ($\bar{X}=2,94$) ilişkin kaygılarının ise orta seviyede olduğu görülmüştür. Yapılan regresyon analizleri sonucunda istihdam yetersizliğinin çaresizlik ($R^2= 0,356$; Beta= ,596; $p=,000$), ayrımcılık ($R^2= 0,112$; Beta= ,335; $p=,000$), deneyimsizlik ($R^2= 0,260$; Beta= ,510; $p=,000$) ve kişisel yeterlilik ($R^2= 0,024$; Beta= ,155; $p=,044$) düzeyleri üzerinde anlamlı etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

Literatürde sağlık yönetimi bölümü öğrencilerinin işsizlik kaygısı birçok konu ile birlikte işlenmiş olup genel anlamda bölüme ilişkin atama sorunlarının çözümü için adımların atılması ve çaba gösterilmesi dile getirilmiştir. Turaç ve Donar (2017)’in Ankara’da bir devlet üniversitesinde sağlık yönetimi 3. ve 4. sınıf öğrencileriyle yaptıkları çalışmada işsizlik kaygısı yaşam doyumu ile

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

ilişkilendirilmiştir. Öğrencilerin yaşam doyumunu etkileyen en önemli değişkenin işsizlik kaygısı olduğu ve işsizlik kaygısının yaşam doyumunu negatif etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin işsizlik kaygısının azaltılması için sunulan imkânların artırılması gerektiğini belirten çalışmada iş gücü talebini karşılayacak profilde mezun verilmesinin önemine dikkat çekilmiştir. Şantaş, Şantaş ve Özer (2017)'in bir devlet üniversitesinde sağlık yönetimi öğrencileriyle yaptıkları çalışmada işsizlik kaygısı umutsuzluk ile ilişkilendirilmiştir. Öğrencilerin karamsarlık algısının düşük, çözüm ve iyimserlik algılarının orta yüksek olduğu tespit edilen çalışmada öğrencilerin yarından fazlası işsizliğin ülke şartlarından kaynaklandığını ve kendi işini kurabilme alternatifine yönelebileceğini ifade etmiştir.

Nazlı ve Aktaş (2018)'in bir vakıf üniversitesinde sağlık yönetimi 2, 3 ve 4. sınıf öğrencileriyle yaptıkları çalışmada meslek kaygısı ele alınmıştır. Öğrencilerin çoğunun bölümü isteyerek seçtiği çalışmada 3. sınıfların diğer sınıflara kıyasla daha yüksek kaygı düzeyine sahip olduğu tespit edilmiştir. Bölümün atama şartlarının iyileştirilmesi yanında toplumdaki sağlık yöneticisi imajının da iyileştirilmesi öneriler arasındadır. İlman, Şimşek ve Biçer (2019)'in Sivas'ta bir devlet üniversitesinde sağlık yönetimi bölümünde lisans eğitimi alan öğrencilerle yaptıkları çalışmada işsizlik kaygı düzeyleri değerlendirilmiştir. İş bulma konusunda kaygı düzeyi yüksek bulunan öğrencilerin kaygı düzeyinin azaltılmasında başta aileler olmak üzere tolerans gösterilmesi, işsizlik durumunun geçici olduğunun bilinmesi ve istihdam olanaklarının artırılması için otoritelerin adımlar atması gerektiği ifade edilmektedir.

Yılmaz, Yıldız ve Özdiç (2021)'in bir devlet üniversitesinde sağlık yönetimi öğrencileriyle yaptıkları çalışmada mesleki kaygı düzeyleri incelenmiştir. Öğrencilerin mesleki kaygı düzeylerinin yüksek seviyede olduğu tespit edilen çalışmada mesleğin hak ettiği değeri göremediği ifade edilirken erken dönemde kariyer planının oluşturulmasının ve alan bilgisine hâkimiyetin artırılmasının kaygı durumunu azaltacağına işaret edilmektedir. Kantaş Yılmaz ve Karakuş (2022)'un İstanbul'da bir devlet üniversitesinde sağlık yönetimi lisans öğrencileriyle yaptıkları çalışmada işsizlik kaygısı, kariyer stresi ve umutsuzluk ile ilişkilendirilmiştir. Öğrencilerin kaygı düzeylerinin yüksek bulunduğu çalışmada yetersiz istihdam, karamsarlık duygusu, sosyal çevre baskısı gibi unsurların onları çözüm bulma anlayışından ve iyimser olmaktan uzaklaştırdığı tespit edilmiştir. Kim, Oh ve Rajaguru (2022)'nin Kore'de sağlık ve sosyal bilimler 3. ve 4. sınıf lisans öğrencileri ile gerçekleştirdikleri çalışmada öğrencilerin iş arama kaygısı ve işe hazırlık davranışları incelemiştir. İş arama kaygı düzeyinin sağlık bilimleri öğrencilerinde sosyal bilimler öğrencilerine kıyasla daha yüksek olduğu ve iş kaygısının istihdam kaygısı durumuyla pozitif ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Yaş, cinsiyet ve iş pozisyonu faktörlerinin iş arama kaygısı ile yüksek oranda ilişkili olduğu bulgusuna ulaşılan çalışmada kariyer planlamasının ve iş arama kaygısının azaltılmasına yönelik stratejilerin geliştirilmesine ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir.

Sağlık Yönetimi bölümünü tercih ederek bu bölümde eğitim alan ve bölümüyle ilgili kariyer beklentileri olan sağlık yönetimi öğrencilerinin iş bulma kaygısının yeniden dile getirilmek istendiği ve çözüme varabilmek için her platformda bu sorunun yeniden dile getirileceği bu çalışmada istihdama yönelik rasyonel politikalar geliştirilmesi önerilmektedir. Sağlık alanında oluşturulabilecek yeni iş birliği modelleri ile istihdam olanakları üzerine düşünülmelidir. Kamu atamaları yapılırken Sağlık Yönetimi mezunu bir adayın açılan ilanlarda şart olarak herhangi bir lisans bölümünden mezun olmak ya da İktisadi İdari bilimlere ait bütün bölümleri yazarak ortaya işin niteliğinin tam olarak anlaşılacağı izlenimi veren birçok bölümü sıralamak yerine özün doğru kavranması ve atama ilan şartlarının üzerine tekrar düşünülmesi tavsiye edilmektedir.

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

Katkı Oranı Beyanı: 1. Yazar %40, 2. Yazar %35, 3. Yazar %25 oranında katkı sunmuştur.

Çatışma Beyanı: Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Etik Kurul Beyanı: “Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu”nun 02/06/2023 tarih ve 2023/6 sayılı kararı ile etik kurul onayı alınmıştır.

KAYNAKÇA

- Ahuru, R.R., Osabohien, R., Al-Faryan, M.A.S., & Sowemimo, E.J. (2023). Information and communication technology adoption and unemployment in West Africa Monetary Zone. *Managerial and Decision Economics*, 44(1), 388-398.
- Altıntaş, M. (2023). A qualitative research on work anxiety in university students. 8. *International Paris Congress on Social Sciences & Humanities*, Paris, France.
- Altındag, D.T., Dursun, B., & Filiz, E.S. (2022). The effect of education on unemployment duration. *Economic Inquiry*, 60(1), 21-42.
- Asongu, S.A., Rahman, M., & Alghababsheh, M. (2023). Information technology, business sustainability and female economic participation in Sub-Saharan Africa. *International Journal of Innovation Studies*, 7(4), 283-293.
- Aydemir, İ., & Çetin, B. (2023). Türkiye’deki Sağlık Yönetimi Lisans Programları Profiline Değerlendirilmesi. *Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi*, 9(2), 155-170.
- Barsoum, G. (2023). Youth Unemployment in Egypt. In *Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance*, Cham: Springer International Publishing.
- Basmacı, G., Tektaş, M., Tektaş, N., & Öz Ceviz, N. (2017). Kaygı Düzeylerini Etkileyen Faktörler: Önlisans Öğrencileri ve Mezunları Üzerine Bir Araştırma. *İstanbul Journal of Social Sciences*, 18, 69-85.
- Baş, T. (2010). *Anket (6. baskı)*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Bayrak, Y. (2020). Türkiye’de Genç İşsizliği ve Yükseköğretim Öğrencileri Arasında İşsizlik Kaygısı: Bir Alan Araştırması Örneği (Doctoral dissertation, Bursa Uludağ University, Turkey).
- Çakmak, Ö., & Hevedanlı, M. (2004). Biyoloji öğretmen adaylarının kaygılarını etkileyen etmenler. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı 6-9 Temmuz 2004. Malatya: İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*.
- Çetinceli, K., & Tüzün, P. (2022). Üniversite Öğrencilerinin İşsizlik Kaygısı, Yaşam Doyumu ve Psikolojik İyi Oluşları Arasındaki İlişki. *Current Perspectives in Social Sciences*, 26(1), 21-30.
- Demir, B. (2016). Yapısal eşitlik modeli ile öğrencilerin iş bulma kaygılarına yönelik ölçek geliştirme: Cumhuriyet Üniversitesi İİBF’de bir uygulama (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Dilmaç, B., Hamarta, E., & Arslan, C. (2009). Üniversite öğrencilerinin sürekli kaygı ve denetim odaklarının bağlanma stilleri açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 9(1), 127-159.
- Doğan, T., & Çoban, A.E. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34(153), 157-168.
- Doma, A. (2017). Freude und Angst. In Roche, J. & Schiewer, G.L. (Ed.), *Identitäten-dialoge im deutschunterricht: Schreiben-lesen-lernen-lehren (81-88)*. Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag.
- Dursun, S., & Aytaç, S. (2009). Üniversite öğrencileri arasında işsizlik kaygısı. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 28(1), 71-84.

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

- Esmer, Y., & Arıbaş, A.N. (2023). Önlisans Öğrencilerinin Gelecek Kaygılarına Yönelik Nitel Bir Araştırma. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 25(44), 330-347.
- George, D., & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.
- Ilıman, E., Şimşek, M., & Biçer, E.B. (2019). Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencilerinin İşsizlik Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Örneği. 4. *Uluslararası Sağlık Bilimleri ve Yönetimi Kongresi e-Bildiri Kitabı*, 249-254.
- ILO. (2023). *World Employment and Social Outlook: Trends 2023*, Geneva: International Labour Office.
- İnce Yenilmez, M. (2015). Female Employment and Gender Inequality: Challenges and Opportunities in Turkey. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 26(1), 131-147.
- Kantaş Yılmaz, F., & Karakuş, S. (2022). COVID-19 Pandemi Döneminde Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin İş Bulma Stresi ve Gelecek Kaygısı. *Gevher Nesibe Journal of Medical & Health Sciences*, 7(19), 42-53.
- Kanten, S. (2012). Kariyer uyum yetenekleri ölçeği: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (16), 191-205.
- Kaplan, S., Bahar, A., & Sertbaş, G. (2007). Gebelerde doğum öncesi ve doğum sonrası dönemlerde durumluk kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 10(1), 113-121.
- Karabıyık, İ. (2009). Türkiye’de İşsizliği Doğuran Nedenler ve İşsizliğin Yapısı. *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(2), 181-201.
- Kılıç, S. (2016). Cronbach’ın alfa güvenilirlik katsayısı. *Journal of Mood Disorders*, 6(1), 47-48.
- Kim, J., Oh, J., & Rajaguru, V. (2022). Job-seeking anxiety and job preparation behavior of undergraduate students. *Healthcare*, 10(2), 1-11.
- Koçak, Y.Ç. (2007). İlk Kez Anne Baba Olacaklara Antenatal Dönemde Verilen Eğitimin Kaygı Düzeylerine Etkisi. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ebelik Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İzmir.
- Kwenda, P., Ntuli, M., & Mudiriza, G. (2023). Exploring unemployment differentials between former and non-former homeland areas in South Africa: A decomposition approach. *Development Southern Africa*, 40(1), 166-190.
- Lahtinen, H., Sirmiö, O., & Martikainen, P. (2020). Social class and the risk of unemployment: Trends, gender differences and the contribution of education. *Acta Sociologica*, 63(3), 303-321.
- Manav, F. (2011). Kaygı Kavramı. *Toplum Bilimleri Dergisi*, 5(9), 201-211.
- Mpendulo, G., & Mang’anyi, E.E. (2018). Exploring relationships between education level and unemployment. *Journal of Social Sciences (COES&RJ-JSS)*, 7(2), 86-102.
- Nazlı, İ., & Aktaş, H. (2018). Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Geleceğe İlişkin Meslek Kaygısı: Bezmialem Vakıf Üniversitesi’nde Sağlık Yönetimi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma. 2. *Uluslararası 12. Ulusal Sağlık ve Hastane İdaresi Kongresi*, 1589-1595.
- Özder, H. Birinci, M., Zaifoğlu, P., & Işıktaş, S. (2018). Okulöncesi ve sınıf öğretmeni adaylarının işsizlik kaygılarına ilişkin bir ölçek geliştirme çalışması. *Is, Güc: Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 20(2), 43-56.
- Sümer, N., Solak, N., & Harma, M. (2013). İşsiz yaşam: İşsizliğin ve iş güvencesizliğinin birey ve aile üzerindeki etkileri. [Unemployed life: Consequences of unemployment and job insecurity on individual and family]. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Şantaş, G., Şantaş, F., & Özer, Ö. (2017). Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencilerinin İşsizlik Kaygısı Tutumlarının ve Umutsuzluk Algılarının Değerlendirilmesi. *In ICPESS (International Congress on Politic, Economic and Social Studies)*.

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

- Tayfun, A.N.T., & Korkmaz, A. (2016). Üniversite Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı: Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(17), 534-558.
- Turaç, İ.S., & Donar, G.B. (2017). Sağlık yönetimi öğrencilerinin işsizlik kaygılarını ve yaşam doyumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 5(4), 119-127.
- TÜİK. (2023). *İşgücü İstatistikleri*, 08.12.2023 tarihinde <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Isgucu-Istatistikleri-Eylul-2023-49388#:~:text=Zamana%20ba%20C4%9F1%C4%B1%20eksik%20istihdam%20ve,16%2C7%20olarak%20tahmin%20edildi.&text=Bu%20konu%20ile%20ilgili%20bir,tarihi%2017%20Kas%20C4%B1m%202023't%C3%BCr> adresinden alınmıştır.
- TÜİK. (2022). *İşgücü İstatistikleri*, 08.12.2023 tarihinde <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=%20C4%B0%20C5%9Fg%C3%BCc%C3%BC-%20C4%B0statistikleri-Aral%C4%B1k-2022-49383&dil=1> adresinden alınmıştır.
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri (2021). *Kayı*. 24.05.2023 tarihinde <https://sozluk.tdk.gov.tr> adresinden alınmıştır.
- Yılmaz, N., Yıldız, E., & Özdiç, Ö. (2021). Sağlık Yöneticisi Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi*, 7(3), 726-739.
- Yiğitoğlu, S. (2009). Adolesan Gebe ve Eşlerinin Antenatal ve Postnatal Kaygı Düzeyleri ile Evlilikte Uyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İzmir.